

ร่าง

คู่มือการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ของศูนย์ปฏิบัติการคุ้มครองบุคคลในครอบครัวกรุงเทพมหานคร

1. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวให้เป็นมาตรฐานเดียวกันของศูนย์ปฏิบัติการคุ้มครองบุคคลในครอบครัวกรุงเทพมหานคร ในการคุ้มครอง ช่วยเหลือ ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

2. ขอบเขต

การคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ครอบคลุมการปฏิบัติงานตั้งแต่ขั้นตอน การรับแจ้งเหตุ จนถึงการยุติการให้ความช่วยเหลือ

3. คำนิยาม

ความรุนแรงในครอบครัว หมายถึง การกระทำใด ๆ โดยมีมุ่งประสงค์ให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพ หรือกระทำโดยเจตนาในลักษณะที่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพ ของบุคคลในครอบครัว หรือบังคับหรือใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรมให้บุคคลในครอบครัวต้องกระทำการ ไม่กระทำการ หรือยอมรับการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดโดยมิชอบ แต่ไม่รวมถึง การกระทำโดยประมาท

บุคคลในครอบครัว หมายถึง คู่สมรส คู่สมรสเดิม ผู้ที่อยู่กินหรือเคยอยู่กินฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส บุตร บุตรบุญธรรม สมาชิกในครอบครัว รวมทั้งบุคคลใด ๆ ที่ต้องพึ่งพาอาศัยและ อยู่ในครัวเรือนเดียวกัน

4. ความรับผิดชอบ

ผู้อำนวยการกองคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว รับผิดชอบกำกับ ให้การปฏิบัติงานคุ้มครอง ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการคุ้มครองบุคคลในครอบครัวกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบในการควบคุม การปฏิบัติงานคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

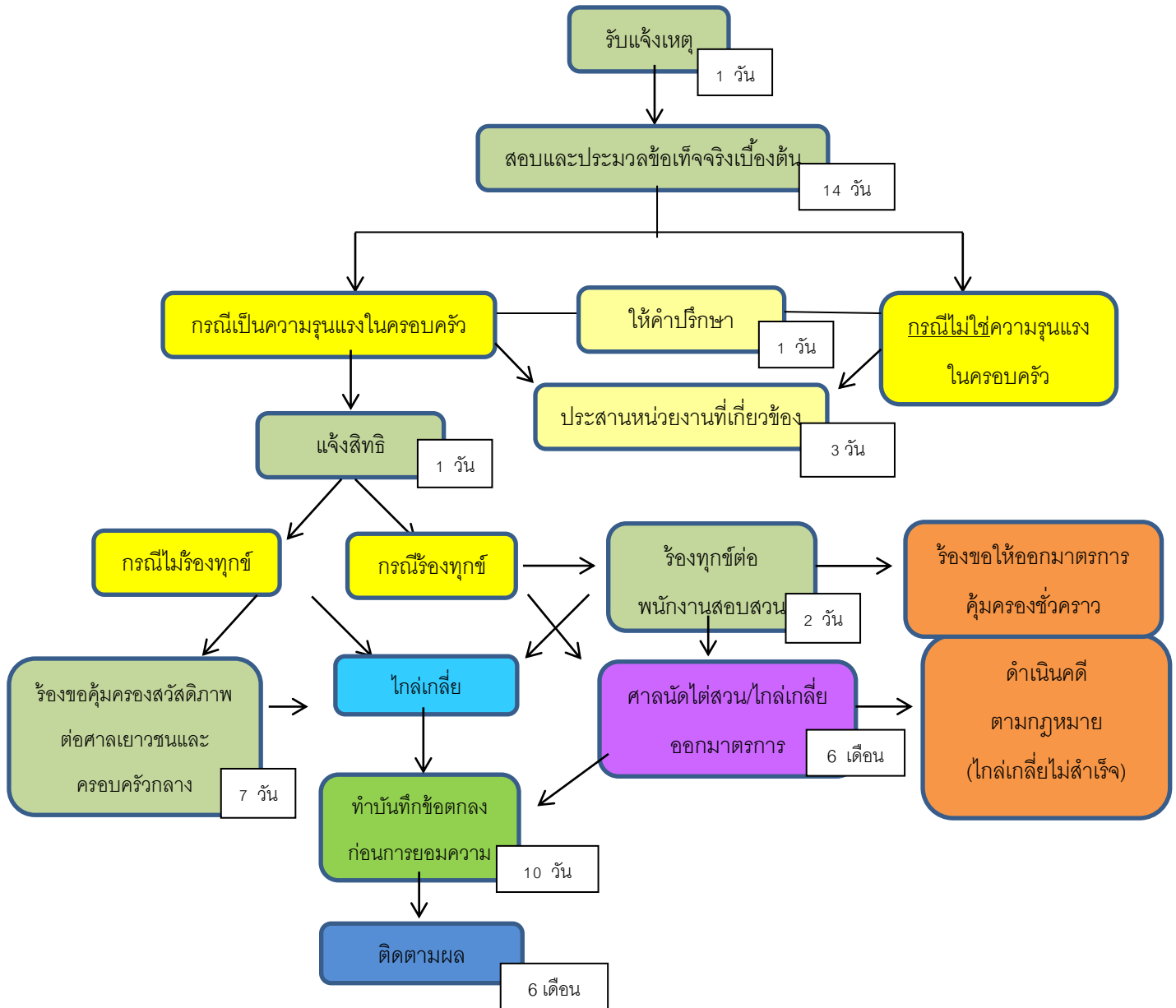
เจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการคุ้มครองบุคคลในครอบครัวกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน คุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

5. ระเบียบปฏิบัติ

- พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550
- พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553
- กฎกระทรวงกำหนดระบบงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานและการบังคับให้เป็นไป ตามมาตรา 10 มาตรา 11 และมาตรา 12 พ.ศ. 2553
- ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ ดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อพบเห็นหรือได้รับแจ้งเหตุความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2551
- ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการทำ บันทึกรหัสคดีก่อนการยอมความถอนคำร้องทุกข์ในชั้นสอบสวน

6. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

รายละเอียดและขั้นตอนการปฏิบัติงาน

รายละเอียดและขั้นตอนการปฏิบัติงานการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

1) รับแจ้งเหตุ

รับแจ้งเหตุจากผู้ถูกกระทำ ผู้พบเห็นเหตุการณ์ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยผู้รับแจ้งต้องปฏิบัติ ดังนี้

- สอบถามรายละเอียดผู้แจ้ง ชื่อ-นามสกุล อายุ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ ความเกี่ยวข้องกับคู่กรณี เช่น ผู้ถูกกระทำฯ คนในครอบครัว ญาติ ฯลฯ
- สอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับคู่กรณี ชื่อ-นามสกุล อายุ ความเกี่ยวข้องกันระหว่างคู่กรณี เช่น เป็นสามีภรรยา กัน หรือเคยเป็นสามีภรรยา กัน เป็นบิดาหรือมารดา กับบุตร
- สอบถามเกี่ยวกับสาเหตุและพฤติกรรมที่เกิดเหตุ มีการกระทำอย่างไร เช่น ทำร้ายร่างกาย ทำร้ายจิตใจ กักขังหน่วงเหนี่ยว ล่วงละเมิดทางเพศ มีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือไม่ มีอาการอย่างไร ฯลฯ

- สอบถามรายละเอียดสถานที่เกิดเหตุและการติดต่อ ได้แก่ ที่อยู่ บ้านเลขที่ แขวง เขต หมายเลขโทรศัพท์ ลักษณะพิเศษ/ข้อสังเกตของสถานที่ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ เดินทางไปที่เกิดเหตุได้ถูกต้อง

2) สอบและประมวลข้อเท็จจริงเบื้องต้น

พุดคุย สอบถามถึงพฤติการณ์เกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว จากผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว หรือสมาชิกในครอบครัว และรวบรวมข้อเท็จจริงปัจจัย ที่เกี่ยวข้อง ประวัติ อุบัติเหตุ ความประพฤติ สุขภาพกาย อารมณ์ จิตใจ สภาพแวดล้อม ความสัมพันธ์ การศึกษา อาชีพ ภาวะความเป็นอยู่ และสภาวะเศรษฐกิจของครอบครัว เป็นต้น จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาประมวลเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ เพื่อหาสาเหตุที่ก่อให้เกิดการกระทำความรุนแรงในครอบครัว และแนวทางในการช่วยเหลือต่อไป

กรณีที่มีข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ให้ดำเนินการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

กรณีที่น่าเชื่อว่าจะไม่เป็นการกระทำความรุนแรงในครอบครัว แต่เป็นกรณีที่ควรดำเนินการตามกฎหมายอื่น ให้แนะนำหรือประสานเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไป

3) การให้คำปรึกษา

ให้คำปรึกษาแนะนำเบื้องต้นแก่ผู้ถูกกระทำ โดยให้ผู้ถูกกระทำสำรวจตนเอง และทำความเข้าใจปัญหา สาเหตุของปัญหา ได้ระบายความคับข้องใจ มีกำลังใจ มีความความหวังในการแก้ปัญหา มีทางเลือกในการแก้ปัญหา และรู้ความต้องการของตน ตลอดจนสามารถหาวิธีการในการแก้ไขปัญหาและตัดสินใจด้วยตนเองได้

4) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน หรือทีมสหวิชาชีพในการให้ความช่วยเหลือคุ้มครอง ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว อาทิ จัดให้ผู้ถูกกระทำเข้ารับการรักษารักษาหรือตรวจร่างกาย ฟันฟู หรือบำบัดร่างกายและจิตใจ รวมถึงขอรับคำปรึกษาแนะนำจากจิตแพทย์ นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ การประสานบ้านพักเด็กและครอบครัวหรือบ้านพักฉุกเฉินเพื่อให้ผู้กระทำอยู่อาศัยเป็นการชั่วคราว ในระหว่างการคุ้มครองช่วยเหลือ เป็นต้น

5) แจ้งสิทธิ

แจ้งสิทธิแก่ผู้ถูกกระทำตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 สิทธิในการได้รับการเยียวยาความเสียหายจากผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว และสิทธิตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

6) ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน

หากผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวประสงค์จะดำเนินคดี จะดำเนินการประสานพนักงานสอบสวนเพื่อร้องทุกข์ หรืออำนวยความสะดวกในการร้องทุกข์ดำเนินคดี แต่ถ้าผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ไม่อยู่ในวิสัยหรือโอกาสที่สามารถร้องทุกข์ได้ด้วยตนเอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ร้องทุกข์แทนได้ แต่ต้องกระทำ การร้องทุกข์ภายใน 3 เดือน นับแต่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวอยู่ในวิสัย และมีโอกาสที่จะแจ้งหรือร้องทุกข์ได้

7) ร้องขอคุ้มครองสวัสดิภาพต่อศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

ถ้าพิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวมีความเสี่ยงที่จะถูกกระทำซ้ำ หรือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวประสงค์จะร้องขอคุ้มครองสวัสดิภาพและ

ขอคุ้มครองสวัสดิภาพในกรณีฉุกเฉิน จะดำเนินการจัดให้มีการร้องขอคุ้มครองสวัสดิภาพต่อศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง เพื่อให้ศาลพิจารณาในการออกคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือให้จ่ายเงินค่าอุปการะเลี้ยงดูหรือเงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์เบื้องต้น

8) ทำบันทึกข้อตกลงก่อนการยอมความ

ในกรณีที่มีการยอมความ การถอนคำร้องทุกข์ หรือถอนฟ้องในความผิดตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ให้พนักงานสอบสวนหรือศาลแล้วแต่กรณี จัดให้มีการบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความ การถอนคำร้องทุกข์ หรือถอนฟ้อง หากได้ปฏิบัติตามข้อตกลงและเงื่อนไขดังกล่าวครบถ้วนแล้วจึงให้มีการยอมความ การถอนคำร้องทุกข์ หรือถอนฟ้องได้ หากฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าว ให้พนักงานสอบสวนหรือศาลมีอำนาจยกคดีขึ้นดำเนินการต่อไป

9) ติดตามผล

ติดตามผลการคุ้มครองช่วยเหลือผู้กระทำและผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว รวมถึงการติดตามผลการปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความ การถอนคำร้องทุกข์ หรือ การถอนฟ้อง และเงื่อนไขตามที่พนักงานสอบสวนหรือศาลกำหนด หากผู้ต้องหาหรือจำเลย ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขรายงานพนักงานสอบสวนหรือศาลทราบ โดยเจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการคุ้มครองบุคคลในครอบครัว กรุงเทพมหานคร จะมีการติดตามเยี่ยมบ้านเป็นระยะหรือตามความเหมาะสม

7. เอกสารอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง

1. รายงานการให้ความช่วยเหลือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว
2. หนังสือถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)
3. ใบบันทึกประจำวันจากสถานีตำรวจ (ถ้ามี)
4. ใบชั้นสูตรบาดแผล (ถ้ามี)
5. บันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความ (ถ้ามี)

8. แบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง

1. แบบฟอร์มหนังสือแจ้งเหตุเข้าไปในเคหสถาน/สถานที่เกิดเหตุเพื่อดำเนินการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว
2. แบบฟอร์มรายงานประมวลข้อเท็จจริง

9. เอกสารบันทึก

ชื่อเอกสาร	ผู้รับผิดชอบ	สถานที่จัดเก็บ	ระยะเวลา	วิธีจัดเก็บ
รายงานการให้ความช่วยเหลือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว	เจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการคุ้มครองบุคคลในครอบครัว กรุงเทพมหานคร กองคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว	ศูนย์ปฏิบัติการคุ้มครองบุคคลในครอบครัว กรุงเทพมหานคร กองคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว	10 ปี	เรียงตามวันที่

10. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของกระบวนการงาน

ดัชนีวัดคุณภาพกระบวนการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ	เป้าหมาย
1. ร้อยละของผู้ถูกทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่ถูกกระทำซ้ำ	ร้อยละ 80
2. ร้อยละของความสำเร็จของการดำเนินงานภายในระยะเวลาที่กำหนด	ร้อยละ 80